

چکیده :

مسئله مزبور درباره «مسائل و مشکلات زندگی دانشجویان خوابگاهی دختر دانشگاه آزاد اسلامی واحد دماوند» می باشد که هدف شناخت مسائل و مشکلات زندگی خوابگاه کمبود فضا و تراکم بیش از حد، نامناسب بودن محل و معماری، فقدان امکانات جنبی، محیط شبه نظامی و فقدان مقررات منطقی و قابل دفاع، ناسازگاری با هم اتاقی، عدم احساس مسئولیت در برابر حفظ اموال و ... که سبب فرار اکثر دانشجویان از محیط خوابگاه ها شده است. همچنین خوابگاه ها اهمیتی انکار ناپذیر در میزان بازدهی تحصیلی دانشجویان دارند و به نظر میرسد که هر ساله بر میزان و شدت این مشکلات افزوده میشود. اگر فشارهایی که بر اثر عوامل فوق بر دانشجو وارد میشود، درکنار استرس های دیگر زندگی خوابگاهی نظیر دوری از خانواده، تضادهای فردی و تعارضات فرهنگی قرار دهیم و به خصوص به این نکته نیز توجه کنیم که سالهای نخست تحصیل در دانشگاه سالهای رشد و تغییر شخصیت است درمی یابیم که آثار زندگی در محیطی نامطلوب و غیر دوست داشتنی میتواند جوان را در معرض بسیاری از انحرافات و آسیب های اجتماعی قرار دهد.

در این میان با هدف شناخت هرچه بیشتر و بهتر مسائل و مشکلات زندگی دختران دانشجو در خوابگاه دماوند توانستیم تا حدودی آن مشکلات را شناسایی نماییم.

در این پژوهش مسائل و مشکلات زندگی دانشجویان را با توجه به متغیرهای (تراکم در خوابگاه، چگونگی گذران اوقات فراغت، نگرش به نوع کج رفتاری، چگونگی برخورد مسئولین خوابگاه، نگرش نسبت به گرایش به برقراری رابطه با جنس مخالف و تأثیر گروه هم سالان) بررسی نمودیم. واژگان کلیدی در این تحقیق عبارتند از: دانشجو، خوابگاه و مشکلات.

موضوع مورد بررسی ما در این پژوهش «بررسی مسائل و مشکلات دانشجویان خوابگاهی دختر دانشگاه آزاد اسلامی دماوند» می باشد و جامعه آماری این پژوهش ۴۰ نفر بوده اند.

این پژوهش از نوع مطالعات توصیفی است که به شیوه پیمایشی انجام پذیرفته است و با استفاده از ابزار پرسشنامه محقق ساخته دارای ۲۰ سوال بسته و باز، اطلاعات مورد نیاز را جمع آوری نموده ایم. سپس با استفاده از آمار توصیفی و استنباطی و با استفاده از جداول یک بعدی و جداول دوبعدی (کای اسکوتر) و ضریب همبستگی X^2 ، تأثیر متغیرها را در مشکلات زندگی دانشجویان بررسی نمودیم، پس از بررسی به این نتیجه رسیدیم که :

هرچه میزان تراکم در اتاق های خوابگاه بیشتر باشد، مسائل و مشکلات دانشجویان خوابگاهی بیشتر است. بین مسائل و مشکلات دانشجویان خوابگاهی و چگونگی اوقات فراغت دانشجویان رابطه وجود ندارد. بین مسائل و مشکلات دانشجویان خوابگاهی و نگرش به نوع کج رفتاری رابطه وجود ندارد. بین مسائل و مشکلات دانشجویان خوابگاهی و چگونگی برخورد مسئولین خوابگاه رابطه مشاهده نشد، اما بین مسائل و مشکلات دانشجویان خوابگاهی و تأثیر گروه همسالان و همچنین نگرش به برقراری ارتباط با جنس مخالف رابطه وجود دارد.

چکیده

فصل اول (طرح مسأله)

۱-۱- مقدمه:	۱۲
۲-۱- بیان مسأله:	Error! Bookmark not defined.
۳-۱- اهداف تحقیق:	Error! Bookmark not defined.
۱-۳-۱- هدف کلی:	Error! Bookmark not defined.
۲-۳-۱- اهداف جزئی:	Error! Bookmark not defined.
۳-۳-۱- هدف های کاربردی:	Error! Bookmark not defined.
۴-۱- اهمیت و ضرورت پژوهش:	Error! Bookmark not defined.
۵-۱- پرسش های اساسی پژوهش:	Error! Bookmark not defined.
۶-۱- تعاریف نظری و عملیاتی متغیرها:	Error! Bookmark not defined.

فصل دوم (ادبیات تحقیق)

۱-۲- مبانی نظری:	Error! Bookmark not defined.
۱-۱-۲- تعریف مشکل اجتماعی:	Error! Bookmark not defined.
۲-۱-۲- مسئله اجتماعی جنبه های عینی و نگرانی ذهنی:	Error! Bookmark not defined.
۳-۱-۲- چگونگی پیدایش مشکلات اجتماعی:	Error! Bookmark not defined.
۲-۲- رویکردهای جامعه شناسی به مسائل اجتماعی:	Error! Bookmark not defined.
۱-۲-۲- رویکرد آسیب شناسی اجتماعی:	Error! Bookmark not defined.
۲-۲-۲- رویکرد بی سازمانی اجتماعی:	Error! Bookmark not defined.
۳-۲-۲- رویکرد تضاد ارزش ها:	Error! Bookmark not defined.
۳-۲- تئوری های پیش از جامعه شناختی انحراف:	Error! Bookmark not defined.
۱-۳-۲- تئوری جامعه شناختی انحراف:	Error! Bookmark not defined.
۴-۲- رفتارهای انحرافی:	Error! Bookmark not defined.
۵-۲- علل و عوامل موثر بر انحرافات اجتماعی:	Error! Bookmark not defined.
۱-۵-۲- نقش خانواده در کنجروی افراد:	Error! Bookmark not defined.
۲-۵-۲- نقش و اهمیت رسانه های جمعی و کارکرد آنها:	Error! Bookmark not defined.

- Error! Bookmark not defined.**..... [۳-۵-۲- ساختارهای کلان :](#)
- Error! Bookmark not defined.**..... [۴-۵-۲- انحرافات اخلاقی:](#)
- Error! Bookmark not defined.**..... [۶-۲- انواع کجروی های اجتماعی:](#)
- Error! Bookmark not defined.**..... [۱-۶-۲- علل و انگیزه های کجروی های اجتماعی :](#)
- Error! Bookmark not defined.**..... [۷-۲- نظریه هایی درباره رفتار انحرافی :](#)
- Error! Bookmark not defined.**..... [۱-۷-۲- بی هنجاری از نظر امیل دورکیم :](#)
- Error! Bookmark not defined.**..... [۲-۷-۲- دیدگاه رابرت مرتن در زمینه پیدایش رفتارهای انحرافی :](#)
- defined.**
- Error! Bookmark not defined.**..... [۳-۷-۲- نظریه انتقال فرهنگی کجروی :](#)
- Error! Bookmark not defined.**..... [۴-۷-۲- بی سازمانی خانوادگی :](#)
- Error! Bookmark not defined.**..... [۵-۷-۲- نظریه نظارت اجتماعی :](#)
- Error! Bookmark not defined.**..... [۶-۷-۲- نظریه برچسب اجتماعی و درون فهمی :](#)
- Error! Bookmark not defined.**..... [۷-۷-۲- نظریه کجروی و نابسامانی اجتماعی :](#)
- Error! Bookmark not defined.**..... [۸-۷-۲- نظریه سازگاری اجتماعی :](#)
- Error! Bookmark not defined.**..... [۹-۷-۲- نظریه دل بستگی :](#)
- Error! Bookmark not defined.**..... [۱۰-۷-۲- هویت جنسی و نقش های جنسیتی :](#)
- Error! Bookmark not defined.**..... [۱۱-۷-۲- نقد و بررسی نظریه ها :](#)
- Error! Bookmark not defined.**..... [۱۲-۷-۲- انتخاب چهارچوب نظری برای پژوهش :](#)
- Error! Bookmark not defined.**..... [۸-۲- تاریخچه و سیر تحول خوابگاه های دانشجویی در جهان:](#)
- defined.**
- Error! Bookmark not defined.**..... [۹-۲- نحوه شکل گیری اولین خوابگاه های دانشجویی در ایران:](#)
- defined.**
- Error! Bookmark not defined.**..... [۱-۹-۲- مدارس علمیه:](#)
- Error! Bookmark not defined.**..... [۱-۱-۹-۲- نظام کالبدی:](#)
- Error! Bookmark not defined.**..... [۲-۹-۲- هدفهای دانشگاه :](#)
- Error! Bookmark not defined.**..... [۳-۹-۲- خوابگاه های دانشجویی:](#)
- Error! Bookmark not defined.**..... [۴-۹-۲- شاخص وضعیت خوابگاه ها:](#)
- Error! Bookmark not defined.**..... [۵-۹-۲- هدف از ایجاد خوابگاه چیست:](#)
- Error! Bookmark not defined.**..... [۶-۹-۲- بررسی خوابگاه در بعد درونی:](#)

Error! Bookmark not defined......۷-۹-۲- خوابگاه محل پرورش توانایی زیستن با جمع:

Error! Bookmark not defined......۸-۹-۲- حریم خصوصی دانشجو در خوابگاه های چند نفره:

Error! Bookmark not ۱۰-۲- بررسی تأثیر عملکرد خوابگاه های دانشجویی بر کیفیت آموزش:

defined.

Error! Bookmark not defined......۱۱-۲- مزایای استفاده از خوابگاه دانشجویی:

Error! Bookmark not defined......۱-۱۱-۲- اقتصاد:

Error! Bookmark not defined......۲-۱۱-۲- امنیت:

Error! Bookmark not ۱۲-۲- ویژگی های فعالیتهای فرهنگی در خوابگاه های دانشجویی:

defined.

Error! Bookmark not defined......۱-۱۲-۲- فراغت:

Error! Bookmark not defined......۲-۱۲-۲- اهمیت و ضرورت:

Error! Bookmark not defined......۱۳-۲- مشکلات دانشجویان:

Error! Bookmark not defined......۱-۱۳-۲- دیدگاه خرد:

Error! Bookmark not defined......۲-۱۳-۲- دیدگاه کلان:

Error! Bookmark not defined......۳-۱۳-۲- ازدحام در خوابگاه های دانشجویی:

Error! Bookmark not defined......۴-۱۳-۲- مشکلات اقامت در خوابگاه های دانشجویی:

Error! Bookmark ۵-۱۳-۲- خوابگاه دانشجویی فرصت یا تهدید: (۸۰ هزار ساعت بیکاری):

not defined.

Error! Bookmark not defined......۱۴-۲- بهداشت روانی در خوابگاه های دانشجویی:

Error!۱۵-۲- نگرش دانشجویان خوابگاهی در مورد رفتارهای انحرافی در خوابگاه ها:

Bookmark not defined.

Error! Bookmark not defined......۱۶-۲- شکل گیری عواطف از آغاز تا آستانه نوجوانی:

Error! Bookmark not defined......۱-۱۶-۲- ارتباط و احساس محبت:

Error! Bookmark not defined......۲-۱۶-۲- کمبود و خلاء عاطفی:

Error! Bookmark not defined......۳-۱۶-۲- مشکلات عاطفی (روانی) در خوابگاه:

Error! Bookmark not defined......۱۷-۲- رابطه دوستی دختر و پسر:

Error! Bookmark not defined......۱-۱۷-۲- رابطه اجتماعی دختر و پسر:

Error! Bookmark not ۲-۱۷-۲- انواع برخوردهای بین دختر و پسر در جامعه امروز:

defined.

Error! Bookmark not defined......۳-۱۷-۲- رابطه با جنس مخالف:

پیشینه های تحقیق

Error! Bookmark not defined. ۱۸-۲- فعالیت‌های پژوهش مشابه در داخل کشور و خارج از کشور: ۱-۱۸-۲ در خارج کشور:
defined.

Error! Bookmark not defined. ۱-۱۸-۲ در خارج کشور: ۲-۱۸-۲ در داخل کشور:

Error! Bookmark not defined. نقد و بررسی تحقیقات انجام شده: ۲-۱۸-۲ در داخل کشور:

Error! Bookmark not defined. فصل سوم (روش شناسایی تحقیق)

Error! Bookmark not defined. ۱-۳ روش شناسی پژوهش: ۱-۳ روش شناسی پژوهش:

Error! Bookmark not defined. ۱-۱-۳ روش تحقیق: ۱-۱-۳ روش تحقیق:

Error! Bookmark not defined. ۲-۱-۳ طرح تحقیق: ۲-۱-۳ طرح تحقیق:

Error! Bookmark not defined. ۳-۱-۳ تحقیق توصیفی: ۳-۱-۳ تحقیق توصیفی:

Error! Bookmark not defined. ۴-۱-۳ پیمایشی: ۴-۱-۳ پیمایشی:

Error! Bookmark not defined. ۲-۳ جامعه آماری: ۲-۳ جامعه آماری:

Error! Bookmark not defined. ۱-۲-۳ نمونه آماری و روش نمونه گیری: ۱-۲-۳ نمونه آماری و روش نمونه گیری:

Error! Bookmark not defined. ۳-۳ یادآوری پرسش های اساسی پژوهش: ۳-۳ یادآوری پرسش های اساسی پژوهش:

Error! Bookmark not defined. ۱-۳-۳ لیست متغیرهای مورد مطالعه در پژوهش: ۱-۳-۳ لیست متغیرهای مورد مطالعه در پژوهش:

Error! Bookmark not defined. ۴-۳ ابزار جمع آوری داده ها: ۴-۳ ابزار جمع آوری داده ها:

Error! Bookmark not defined. ۵-۳ پایایی پرسشنامه: ۵-۳ پایایی پرسشنامه:

Error! Bookmark not defined. ۶-۳ شیوه تجزیه و تحلیل داده ها: ۶-۳ شیوه تجزیه و تحلیل داده ها:

فصل چهارم (تجزیه و تحلیل اطلاعات)

Error! Bookmark not defined. الف) آمار توصیفی: الف) آمار توصیفی:

Error! Bookmark not defined. ب) آمار استنباطی: ب) آمار استنباطی:

فصل پنجم (بحث و نتیجه گیری)

Error! Bookmark not defined. خلاصه پژوهش: خلاصه پژوهش:

Error! Bookmark not defined. نتایج حاصل از تحلیل سوالات پژوهش: نتایج حاصل از تحلیل سوالات پژوهش:

Error! Bookmark not defined. پیشنهادات: پیشنهادات:

Error! Bookmark not defined. محدودیت های پژوهش: محدودیت های پژوهش:

Error! Bookmark not defined. فهرست منابع و مأخذ: فهرست منابع و مأخذ:

Error! Bookmark not defined.	فهرست کتابها:
Error! Bookmark not defined.	فهرست مقاله ها و جمله ها:
Error! Bookmark not defined.	فهرست تحقیقات و پایان نامه:
Error! Bookmark not defined.	فهرست منابع انگلیسی
	ضمائم یا پیوست ها

فهرست جداول

صفحه	عنوان
۱۱۹.....	جدول (۴-۱).....
۱۲۰.....	جدول (۴-۲).....
۱۲۱.....	جدول (۴-۳).....
۱۲۲.....	جدول (۴-۴).....
۱۲۳.....	جدول (۴-۵).....
۱۲۴.....	جدول (۴-۶).....
۱۲۵.....	جدول (۴-۷).....
۱۲۶.....	جدول (۴-۸).....
۱۲۷.....	جدول (۴-۹).....
۱۲۸.....	جدول (۴-۱۰).....
۱۲۹.....	جدول (۴-۱۱).....
۱۳۰.....	جدول (۴-۱۲).....
۱۳۱.....	جدول (۴-۱۳).....
۱۳۲.....	جدول (۴-۱۴).....
۱۳۳.....	جدول (۴-۱۵).....
۱۳۴.....	جدول (۴-۱۶).....
۱۳۵.....	جدول (۴-۱۷).....
۱۳۶.....	جدول (۴-۱۸).....

١٣٧.....	جدول (٤-١٩)
١٣٨.....	جدول (٤-٢٠)
١٣٨.....	جدول (٤-٢١)
١٣٩.....	جدول (٤-٢٢)
١٣٩.....	جدول (٤-٢٣)
١٤٠.....	جدول (٤-٢٤)
١٤٠.....	جدول (٤-٢٥)
١٤١.....	جدول (٤-٢٦)
١٤١.....	جدول (٤-٢٧)
١٤٢.....	جدول (٤-٢٨)
١٤٢.....	جدول (٤-٢٩)
١٤٣.....	جدول (٤-٣٠)
١٤٣.....	جدول (٤-٣١)

فهرست نمودارها

صفحه

عنوان

۱۱۹.....	نمودار (۴-۱).....
۱۲۰.....	نمودار (۴-۲).....
۱۲۱.....	نمودار (۴-۳).....
۱۲۲.....	نمودار (۴-۴).....
۱۲۳.....	نمودار (۴-۵).....
۱۲۴.....	نمودار (۴-۶).....
۱۲۵.....	نمودار (۴-۷).....
۱۲۶.....	نمودار (۴-۸).....
۱۲۷.....	نمودار (۴-۹).....
۱۲۸.....	نمودار (۴-۱۰).....
۱۲۹.....	نمودار (۴-۱۱).....
۱۳۰.....	نمودار (۴-۱۲).....
۱۳۱.....	نمودار (۴-۱۳).....
۱۳۲.....	نمودار (۴-۱۴).....
۱۳۳.....	نمودار (۴-۱۵).....
۱۳۴.....	نمودار (۴-۱۶).....
۱۳۵.....	نمودار (۴-۱۷).....
۱۳۶.....	نمودار (۴-۱۸).....
۱۳۷.....	نمودار (۴-۱۹).....

فصل اول (طرح مسأله)

اصولاً انسان موجود اجتماعی و از هنگام تولد نیارمند انسان های دیگر است. این نیاز شامل نیازهای جسمانی، اقتصادی و اجتماعی می شود. انسان در بسیاری از شئون زندگی اجتماعی خود با سایر افراد جامعه در روابط و فعل و انفعال مداوم است.

او باید برای ادامه حیات و تأمین حوائج خود به زندگی گروهی تن در دهد و با دیگران برای رسیدن به هدف های مشترک تشریک مساعی کند.

زندگی گروهی انسان خیلی پیچیده تر از موجودات دیگر است. یعنی در اثر زندگی گروهی روابط اجتماعی انتزاعی و مجموعه مشترکی از مفاهیم که معانی مشترک دارند مبدل به نماد می شوند و ارتباط میان انسان ها از طریق این نمادها برقرار می گردد. در گروه انسانی روابط اجتماعی حاصل کنش متقابل اجتماعی مکرری است که مبدل به اشکال گوناگون نظام، وظایف و انتظارات متقابل می گردد.

در این کنش متقابل انسان اعمالش را با در نظر گرفتن آنچه انتظارات دیگران محسوب می شود انجام می دهد. رفتار او به این معنی است که دیگران هم انتظار دارند که اعمال او را در نظر بگیرند. در اثر تجربه گروهی، انسانها به یکدیگر وابسته می شوند. در واقع اهمیت وابستگی به گروه زمانی آشکار می شود که تماس فرد با گروه قطع می شود.

رفتار اجتماعی و روابط اجتماعی از طریق هنجارها که منظور شیوه های جا افتاده رفتار است و حدود آن را تعیین می کند، تنظیم می شود. یک هنجار تعیین می کند که فرد در شرایط گوناگون چه رفتاری باید یا نباید داشته باشد.

هنجارها آموخته می شوند و از نسلی به نسل بعدی انتقال می یابند و این امر از طریق گروه و روابط اجتماعی ممکن می گردد. هر فردی در طول زندگی اجتماعی اعتقادات، افکار و زبان گروهی را که به آن تعلق دارد درونی می سازد، بنابراین افراد به جهان تنها از دریچه چشم خود نمی نگرند، بلکه از دریچه چشم گروهی که به آن تعلق دارند و یا فرهنگی که به آن تعلق دارند نگاه می کنند، یعنی ما در جهان واقعیت فرهنگی زندگی می کنیم. (ممتاز، ۱۳۸۱: ۱۱)

تکامل شخصیت فرد، تابع، محیط زندگی اوست، همانطور که شرایط نامناسب اجتماعی سبب رنجوری و روان پریشی فردی می شود، تغییرات اجتماعی، فرهنگی و پیشرفت های تکنولوژیکی نیز قدرت روحی و هم سازی و همکاری برخی افراد را مختل کرده، با ایجاد کشمکش و تضاد درونی، فعالیت آنها را از مسیر طبیعی خارج می کند و به واکنش نابهنجار می کشاند. برای فهم چگونگی و چرایی رفتار انسان ها در میان گروه ها و اجتماعات، لازم است از طبیعت و ماهیت کنش های متقابل آن ها آگاه باشیم. زیرا شناخت مشکلات و آسیب های اجتماعی بدون شناخت ساختارها و کارکردهای پدیده های اجتماعی بی توجه به جنبه های اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی مقدور نیست. (ستوده، ۱۳۸۳: ۱۴)

انطباق فرد با محیط می تواند به عنوان نتیجه ای از کنش متقابل بین شخص و محیط باشد. مفهوم انطباق تاکید بر جفت شدن متغیرهای فردی با متغیرهای محیطی دارد، هر چقدر میزان جفت شدن این متغیرها بالاتر باشد انطباق و سازگاری نیز بیشتر خواهد بود. (زائر، ۱۳۸۵: ۴)

یکی از گرانباترین و پربارترین سرمایه های هر جامعه برای نیل به آرمانها، پیشرفت و توسعه و در نتیجه تأمین آینده کشور، نیروهای انسانی سازنده، بویژه توانایی های بالقوه و بالفعل، برگزیدگان و رهبران ملی و دینی آن است، بدیهی است که متفکران و نخبگان جامعه از میان دانشجویان و دانش پژوهان دانشگاه ها بر می خیزند، جایی که نظام آموزش عالی عهده دار این وظیفه خطیر شده است. یکی از عوامل موفقیت دانشگاه در ایفای این نقش مهم معنوی و اجتماعی آن است که هدفها، برنامه ها و روش های آن با ویژگی های روان شناختی و اجتماعی دانشجویان و برداشتی که از نقش خود در جامعه امروز و فردا دارند همگام و سازگار باشد. از این رو بررسی و شناخت استعدادها و خواست ها و مشکلات و مسائل دانشجویان از اهمیت ویژه ای برخوردار است. (معصومی، ۱۳۸۶: ۲)

دانشجویان دانشگاه که برای اولین بار خانه پدری را ترک می کنند، در صورتی به تطابق اجتماعی خوب دست می یابند که دلبستگی اولیه آنها به مراقبین خود با احساس امنیت همراه بوده باشد.

پایین بودن اعتماد به نفس، روابط ناجور اجتماعی و آسیب پذیری هیجانی در مقابل استرس با دلبستگی فاقد احساس ایمنی کافی در سال اول زندگی رابطه دارد. فقدان دلبستگی موجب می شود که فرد احساس تنهایی و اضطراب کند (لاجوردی، ۱۳۸۳: ۱۱۵-۱۱۴)

جامعه شناس بزرگ فرانسوی «دورکیم» علت همه رفتارهای غیرعادی را در محیط اجتماعی جستجو می کند و جرم را یک پدیده طبیعی اجتماعی می داند. وی معتقد است که همه جوامع دارای جرائم مختلف هستند و این امر ناشی از کارکرد ساختارهای خود جامعه است، ولی وقتی جرائم از یک حدی بیشتر شد، آنگاه بیماری اجتماعی بوجود می آید و پدیده غیرعادی می شود. (محمدی، ۱۳۸۳: ۲۹)

این رساله شامل پنج فصل است:

نخستین فصل به کلیات پژوهش اختصاص دارد، در فصل دوم به ادبیات نظری و پیشینه تجربی پژوهش پرداخته است، در فصل سوم به روش شناسی پژوهش پرداخته است، فصل چهارم مربوط به یافته های تحقیق می باشد، فصل پنجم تجزیه و تحلیل داده ها را شامل می شود.